

ב"ז חשוון התשפ"ד פרשת "חיי שרה" בניסת שבת: 16:23 צאת שבת: 17:21 חצות היום 11:23 גיליון מס' 976



סניף שוהם!

בשבת שעברה פתחנו את חודש ארגון תשפ"ד בנושא-

"הננו למען עם הנצח"

והשבוע נמשיך בע"ה בעשייה בסניף ובהרמת הרוח-ביחד ננצח!

מחכים לכם!

עדכון לגבי פעילות בשבת תקבלו מהמדריכים האלופים שלכם:

שבת שלום-

סגל תשפ"ד ואמנה הקומונרית

"הַתְּהִלָּה לְפָנֵי יְהוָה תָּמִיד" בראשית יז

במלאת 9 שנים לפטירתה של יקירתנו

חיותה חנה קידר ז"ל

נעלה לקברה א"ה ביום שני

כט חשוון (13.11.23) בשעה 16:00

בבית העלמין חדיד

מוקירי זכרה מוזמנים

משפחת קידר המורחבת

לפרטי הגעה: 0546997106

שעות תפילה נר ברוך

12:30 מנחה

12:50 שיעור גמרא

17:00 ערבית



תורמים ונתרמים לטובת המכונים!

ממירים את עודפי הביגוד בתרומה נספית.

איך? קונים ביגוד ומשחקים יד 2.

איפה? בית המתנדב, לשם 2, שהם.

מתי? יום ה 9.11.23 10:00-18:00

יום ו 10.11.23 9:00-13:00

הכל ב-10!

הכל לתרומה למכונים!



חידון א' ב' לפרשת חיי שרה

נכתב ע"י דיוה מונסונגו

- עבד אברהם.
- בנה של מלכה.
- אליעזר לוקח מהם עשרה.
- מבני ישמעאל.
- השלימו: "לְזָרְעָךָ אֶתְּן אֶת הָאֲדָמָה..."
- פסוק מהפרשה שנוהגים לומר בראש חודש לאחר ההלל.
- אברהם התברך בו.
- מקום מערת המכפלה.
- "והנערה --- מראה מאוד".
- מבני קטורה.
- כלי למילוי מים.
- שם האיש כשם של צבע.
- שם נקברה שרה.
- סבא של רבקה.
- קונה ומוכר נקרא...
- ממנו קנה אברהם את המערה.
- אשה ללא כתובה.
- תבשיט בפרשה.
- אברהם לוקח אותה לאשה.
- כשראתה את יצחק נפלה מהגמל.
- מתקן להשקות הבהמות.
- מאכל בהמה.

גששוהם

מי שנזקק במהלך השבת לגוי של שבת בסביבות מרכז שוהם, מוזמן לפנות לינוסי מונסונגו (רח' הזוהר 14, דירה 5).

במוצ"ש, נא לזכור להעניק לרוז, המטפלת הזרה של אימי, תשלום עבור טרחתה (מינימום 30 ש"ח).

לפרטים: 054-778-4823

לעילוי נשמתה של שיר מונסונגו ע"ה, בת קהילת שוהם

"מפי הדיבור" / יצחק לקס

תהיו מענטשים

"בחיי לא זכיתי ללמוד הרבה תורה, ועכשיו כשאני הולך לעולם הבא, אני מבקש מכם שתהיו מאוחדים ו"מענטשים"."

בנפתלי (הרצקה-הרמן) פרידמן ז"ל אבא של חיים פרידמן הווה עובדא.

נפתלי נולד בשנת 1908 בעיר היידונגש שבהונגריה הנמצאת לא רחוק מדברצן. בנם של יקותיאל יהודה ופרל-מרגלית פרידמן, אח ליאוסף, מאיר ועוד אחות ששמה לא ידוע.

בגיל צעיר התייתם מאימו שנפטרה ממחלת עיניים, ובשל כך נאלץ להפסיק את לימודיו ולסייע בפרנסת המשפחה.

נפתלי נישא עוד לפני השואה ונולדו לזוג שלושה ילדים - זאב-וולף, שמואל ופייגה.



המשך בעמוד הבא



כדרכם של רוב תושבי העיר גם נפתלי עסק במסחר והתמחה בתיקון וטיפול בכינורות.

הקהילה הייתה אורתודוקסית, ובין השאר קיימה הקהילה בית ספר יסודי ואגודות דתיות וחברתיות למיניהן.

בכ"ד באדר תש"ד נכנסו הנאצים לעיר היידונגש ומיד הטילו מגבלות על תנועת היהודים והחרימו את רכושם. במחצית מאי 1944 הוקם גטו היידונגש בבניין בית הכנסת ובסביבתו, והיהודים נדרשו לעבור אליו עד 29 בחודש. בגטו נכלאו כל יהודי העיר כאלף במספר. בראש מועצת היהודים שמנתה עשרים אנשים, ככל הנראה כיהן הרמן-נפתלי פרידמן.

לקראת חג השבועות רוכזו היהודים שבגטו, והגברים שכוחם במותניהם, לרבות נפתלי, שולחו למחנות כפייה, לטובת הצבא ההונגרי. בגטו נשארו בעיקר נשים, ילדים וזקנים, ובתוכם אשתו ושלושת ילדיו.

שלושה שבועות לאחר מכן הועלו יושבי הגטו לרכבת שיצאה לדברצן. שם הקימו הנאצים גטו ענק, ובו ריכזו את יהודי האזור, למעלה משבעים אלף. מגטו דברצן שולחו היהודים בין ה- 25 ל-28 ליוני 1944 למחנה ההשמדה אושוויץ ובתוכם אשתו ושלושת ילדיו.

נפתלי שרד את אימי השואה ולאחריהם חזר לעיר הולדתו בתקווה למצוא את אשתו וילדיו או משהו ממשפחתו. לאחר שנתברר לו הנורא מכל, שלא נשאר מכל משפחתו שריד ופליט, החליט בתעצומות נפש לבנות את חייו מחדש ולהקים משפחה.

"גם אם האדם נמצא בשאול תחתיות, במעמקי המעמקים, עליו לאסוף את עצמו ולאזור כח. לא להתייאש ולא ליפול, אלא לבנות את חייו מחדש".

כשנה לאחר תום המלחמה נשא את חנה לבית קסנר ניצולת אושוויץ, ילידת 1918 עם מספר על זרועה. הוא השביע אותה שלא לספר על עברו לפני השואה לאיש, ובוודאי לא לילדים שייולדו להם.

בשנת 1947 נולד בנם בכורם ישראל וב- 1950, זמן קצר לפני שהחליטו לעזוב את הונגריה ולעלות למדינת ישראל, נולדה רבקה.

עם עלייתם ב- 1950 נשלחו למעברת "זרנוגה" הנמצאת במערב רחובות של היום, שם התגוררו יחד עם עולי צפון אפריקה שהגיעו באותם ימים לארץ. שם גם נקשר הקשר העמוק של נפתלי עם האדמו"ר מקרעטשניף - הרב דוד משה רוזנבוים שהגיע לרחובות והתגורר בסמוך למעברת זרנוגה.

לאחר תקופה קצרה עברה המשפחה להתגורר בשיכון המזרחי ברחובות שם נולד בנם חיים, בשנת 1951.

נפתלי הבין שכדי להתפרנס עליו לקבל "פנקס אדום" של "המפא"ניקים", ובזכותו קיבל עבודה כמחסנאי ב"סולל בונה" ברחובות. שנים רבות הפריע להנהלה לראות את נפתלי "מבזבז" את זמן הפסקת הצהריים על ברכת המזון ותפילת מנחה. על אף כל זאת הקפיד נפתלי על קלה כבחמורה ממש כפי שהתחנך בבית הוריו.

את ילדיו דאג לשלוח לחינוך חרדי - לתלמוד תורה, ולאחר מכן את ישראל שלח ל"ישוב החדש", ואת חיים לתיכון מקצועי כדי שיהיה לו מקצוע ביד.

"אי אפשר לצאת לחיים בלי שיש לאדם מקצוע. הפרנסה של המשפחה חשובה מאד לקיום בית יציב".

הפרנסה לא הייתה בשפע ולכן גם חנה יצאה לעבוד באטליז כדי לסייע בפרנסת הבית. הבגדים עברו מאח לאח, דירת המגורים בשיכון המזרחי הייתה בת שניים וחצי חדרים ואולם הילדים לא חשו בכל מחסור.

אף אחד מהילדים לא ידע על הסוד השמור אודות משפחתו של אביהם לפני השואה. בבית לא דיברו על זה ואימם שמרה את הסוד מכל משמר.

הבית היה שמח ולא הזכירו בו את השואה בשום צורה. גם כשהילדים שאלו, נאמר להם על ידי ההורים:

"אתם בארץ ישראל. אתם לא צריכים לדעת שום דבר על השואה. כאן לא יקרה מה שקרה בעבר לעם היהודי".

ימי הולדת לא חגגו בבית, ובפיו של נפתלי הייתה אמרה לפיה רק פרעה חגג ימי הולדת. ובכל זאת אימם הייתה מכינה עוגה מיוחדת וכל ילד קיבל טופי ליום הולדתו.

נפתלי היה בעל תפילה עם קול נעים, חזן בשבתות ובימים נוראים משך שנים רבות, עד שעבר להתפלל דרך קבע בימים הנוראים בבית המדרש של האדמו"ר מקרעטשניף אליו היה מקורב מאד.

הוא הרבה לעסוק בצורכי ציבור. שנים שימש כגבאי בבית הכנסת ודאג להשכין שלום בין המתפללים.

בשנת 1952 עת השתתף בהלוויית הנשיא חיים ויצמן, נתבקש לומר בציבור את תפילת "אל מלא רחמים". הוא נבחר באקראי כיוון שלא היה מי שידע לומר את הנוסח כראוי, והוא שהיה עם כיפה שחורה לראשו, נמצא כראוי לומר את התפילה.

בביתו היה נפתלי מאופק מאד ולא הרבה לדבר, אולם בשבתות סביב שולחן שבת היה פוצח בניגונים חסידיים בשמחה ובדבקות רבה תוך שהוא סוחף את המשפחה כולה. באירועים ציבוריים היה ידוע שכשנפתלי מתחיל לשיר "יבנה המקדש עיר ציון תמלא" הגיע הזמן לסיים וללכת.

נפתלי הרבה לתת מתן בסתר לנזקקים ואפילו לבני משפחתו לא גילה על הצדקה ומעשי החסד הרבים שעשה. את כל הקבלות על הצדקה שנתן, שמר בתוך קופסאות ריקות של סיפולוקס במחסן ביתו. לעצמו אמר, אלה יהיו מליצי היושר שלי בפני בית דין של מעלה. אחרי מותו נמצאו חמש קופסאות מלאות וגדושות בקבלות של צדקה וחסד.

משיצאו לפנסיה הוחלט לעבור ולגור במרכז העיר בדירה קצת יותר מרווחת. נפתלי החל ללמוד חצי יום בכולל והחצי השני היה מוקדש למשפחה ולבית.

בסמוך לפני פטירתו אמר שצריך אדם לקנות מראש "דירת שיכון". כוונתו הייתה לחלקת קבר. רעייתו דאגה לקנות חלקת קבר עבורו ועבורה ממש בסמוך לקבר האדמו"ר מקרעטשניף אליו היה כה קשור.

נפתלי שהיה כל ימיו איש עבודה לא היה חולה אף פעם. הפעם הראשונה שחש לחץ בחזה היה בחג שני של סוכות עת התארח אצל ביתו. כל הבקשות לפנותו מיד לבית חולים נדחו על ידו באומרו: **"אני לא מחלל את החג, זה שום דבר וזה יעבור"**. רק במוצאי החג הסכים להתפנות לבית חולים קפלן שם נתבררה חומרת הפגיעה בליבו עקב התקף הלב החמור בו לקה.

ישראל ביקש מחיים שיוסף לרבי אלעזר אבו-חצירא בבאר שבע לבקש ברכה לרפואת אביהם, ואולם בדיעבד התברר שבשעה שחיים נכנס אל הרב, נפתלי כבר לא היה בין החיים. כששמע רבי אלעזר את בקשתו לברכה, עצם את עיניו... ולא ברך. או אז חיים הבין שאביו החזיר את נשמתו לבורא.

יום לפני פטירתו, בביקור האחרון של שלושת ילדיו אצלו אמר להם נפתלי:

"בחי לא זכיתי ללמוד הרבה תורה, ועכשיו כשאני הולך לעולם הבא אני מבקש מכם שתהיו מאוחדים ו"מענטשים"."

נפתלי ז"ל נפטר בגיל 77 ב"ז בחשוון תשמ"ה.